

samk

Satakunnan ammattikorkeakoulu
Satakunta University of Applied Sciences

ALINA HEIKKINEN

Koronan ja mahdollisen henkilö- kuntavajeen vaikutukset laadukkaaseen varhaiskasvatukseen Joki- laakson vuoropäiväkodissa

SOSIAALIALAN TUTKINTO-OHJELMA
2023

Tekijä Heikkinen, Alina	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK	Päivämäärä Toukokuu 2023
	Sivumäärä 45	Julkaisun kieli Suomi
Julkaisun nimi Koronan ja mahdollisen henkilökuntavajeen vaikutukset laadukkaaseen varhaiskasvatukseen Jokilaakson vuoropäiväkodissa		
Tutkinto-ohjelma Sosionomin (AMK) tutkinto-ohjelma		
<p>Korona ja henkilökuntavaje ovat koetelleet varhaiskasvatusta. Koronan aikana ja nyt jälkeeseen esiin tullut henkilökuntavaje on puhuttanut valtakunnallisesti paljon. Nämä molemmat ovat haastaneet laadukkaasti varhaiskasvatuksen toteutusta ja varhaiskasvatuslain tavoitteiden toteutumista.</p> <p>Tavoitteena oli tuottaa selvitys Jokilaakson vuoropäiväkodille, jossa tulee ilmi koronan ja henkilökuntavajeen vaikutukset laadukkaaseen varhaiskasvatukseen. Eli tuottaa dokumentaatio, jossa näkyy Jokilaakson vuoropäiväkodin henkilökunnan sekä vanhempien näkökulma aiheesta. Tavoitteena oli saada selville mitä vaikutuksia henkilökuntavajeella on ollut henkilöstön ja vanhempien näkökulmasta sekä onko jotakin muutoksi jouduttu sen myötä tekemään, jota voisivat vaikuttaa heikentävästi varhaiskasvatukseen.</p> <p>Selvitys toteutettiin tekijän aloitteesta ja yhteistyötä tehtiin Jokilaakson vuoropäiväkodin kanssa koko prosessin ajan. Tutkimuksen tuloksena Jokilaakson vuoropäiväkodille syntyi selvitys, jossa näkyy miten varhaiskasvatuksen tavoitteet ovat toteutuneet eli tarkoituksena oli tarkastella laadukkaasti varhaiskasvatuksen toteutumista Jokilaakson vuoropäiväkodissa. Selvityksen tehtävänä on, että Jokilaakson vuoropäiväkodin pystyy hyödyntämään tuloksia kehittämiseen ja saa tietoa koronana sekä henkilökuntavajeen vaikutuksista päiväkodissa.</p> <p>Tutkimus toteutettiin käyttäen laadullista tutkimusmenetelmää. Aineistonkeruuseen käytettiin Google Forms alustalla tehtyjä kyselyitä. Kysely tehtiin erikseen varhaiskasvatuksen työntekijöille, vanhemmille ja päiväkodin johtajalle.</p> <p>Tulosten perusteella kuitenkin tavoitteita vastaavaa varhaiskasvatusta on osittain pystytty toteuttamaan eikä mikään tavoite ole jäänyt lainkaan toteuttamatta. Tulosten mukaan korona ja henkilökuntavaje ovat aiheuttaneet muutoksia varhaiskasvatuksen toteuttamiseen.</p>		
Avainsanat varhaiskasvatus, laadukas varhaiskasvatus, varhaiskasvatuksen tavoitteet, korona, resurssipula		

Author Heikkinen, Alina	Type of Publication Bachelor's thesis / Master's thesis	Date May 2023
	Number of pages 45	Language of publication: Finland
Title of publication The effects of corona and possible staff shortage on high-quality early childhood education at the Jokilaakso day care center		
Degree programme Bachelor of Social Services		
<p>Corona and staff shortages have tested early childhood education. The shortage of personnel that emerged during and after the corona virus has spoken a lot nationally. Both of these have challenged the implementation of high-quality early childhood education and the realization of the goals of the Early Childhood Education Act.</p> <p>The goal was to produce a report for Jokilaakso's daycare center, which reveals the effects of the corona virus and the lack of resources on quality early childhood education. That is, produce documentation that shows the perspective of the Jokilaakso daycare center staff and parents on the subject. The goal was to find out what effects the lack of resources has had from the perspective of the staff and parents, and whether any changes have had to be made as a result, which could have a weakening effect on early childhood education.</p> <p>The investigation was carried out at the author's initiative and cooperation was carried out with the Jokilaakso daycare center throughout the process. As a result of the research, a report was created for the Jokilaakso day care center, which shows how the goals of early childhood education have been realized, i.e. the purpose was to examine the implementation of high-quality early childhood education in the Jokilaakso day care center. The task of the report is that Jokilaakso's day care center is able to use the results for development and to get information about corona and the effects of staff shortages in the day care center.</p> <p>The research was carried out using a qualitative research method. Surveys made on the Google Forms platform were used for data collection. The survey was conducted separately for early childhood education workers, parents and the director of the kindergarten.</p> <p>Based on the results, however, early childhood education that corresponds to the goals has partially been able to be implemented and no goal has been left unfulfilled at all. According to the results, Corona and the shortage of staff have caused changes in the implementation of early childhood education.</p>		
Keywords early childhood education, high-quality early childhood education, goals of early childhood education, corona, resource shortage		

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	7
2 LAADUKAS VARHAISKASVATUS.....	8
2.1 Varhaiskasvatus.....	8
2.2 Varhaiskasvatuslaissa määritellyt tavoitteet	9
2.3 Tavoitteet vuorohoidon näkökulmasta	11
2.4 Varhaiskasvatussuunnitelman merkitys	13
3 PEDAGOGIIKAN TOTEUTTAMINEN	15
3.1 Alle 3-vuotiaiden ryhmässä.....	15
3.2 Yli 3-vuotiaiden ryhmässä	15
3.3 Esiopetuksen ryhmässä	16
4 VARHAISKASVATUKSEN HAASTEET 2020-LUVULLA.....	17
4.1 Koronan vaikutukset	17
4.2 Valtakunnalliset korona rajoitukset varhaiskasvatuksessa.....	17
4.3 Henkilökunnan puutteenvaikutukset.....	18
4.4 Valtakunnalliset resurssivajeen toimet.....	19
5 SELVITYKSEN LÄHTÖKOHDAT	20
5.1 Tutkimus aineiston keruussa käytettävät menetelmät.....	21
5.2 Laadullinen tutkimusmenetelmä	22
5.3 Selvityksen luotettavuus ja eettisyys.....	24
6 SELVITYKSEN TULOKSET	25
6.1 varhaiskasvatuslain tavoitteiden toteutuminen	25
6.2 Avoimet kysymykset.....	28
6.3 Vastauksia henkilöstövajeesta ja koronasta	29
6.4 Yhteenveto vastauksista	32
7 OMAN OPPIMISEN ARVIOINTI.....	33

LÄHTEET

LIITTEET

1 JOHDANTO

Varhaiskasvatus on nyt jatkuvassa muutoksessa. Korona ja henkilökuntavaje ovat tuoneet lisää haastetta laadukkaan varhaiskasvatuksen eli varhaiskasvatuslaissa määriteltyjen tavoitteiden toteuttamiseen. Varsinkin vuorotyö on tullut entistä normaalimaksi, joten vuorohoidon tarve ja merkitys on kasvanut. Vuoropäiväkodissa noudatetaan samoja varhaiskasvatuksen tavoitteita, joiden toteutumista tässä opinnäytetyössä on tarkoitus tarkastella koronan ja henkilökuntavajeen haasteiden ja muutosten näkökulmasta.

Tarkoituksena on tutkia laadukkaan varhaiskasvatuksen toteutumista Jokilaakson vuoropäiväkodissa. Laadukkaan varhaiskasvatuksen toteutumista tutkitaan vertaamalla toimintaa varhaiskasvatuslaissa määriteltyihin tavoitteisiin ja niiden toteutumiseen koronan ja henkilökuntavajeen haasteiden aikana. Selvityksen on tarkoitus antaa Jokilaakson päiväkodille näkökulmaa laadukkaan varhaiskasvatuksen toteutumisesta kyseisessä yksikössä, jolloin päiväkodin on helppoa ryhtyä tarvittaessa luomaan korjauksia ratkaisuja suoraan tiettyyn osa-alueeseen.

Aihe on tärkeä ja ajankohtainen, sillä henkilökunnan puute on nyt vahvasti päällä ja varhaiskasvatuksessa tarvitaan riittävästi työvoimaa, jotta voidaan toteuttaa lasten kannalta laadukasta varhaiskasvatusta. Lisäksi korona on vaikuttanut paljon siihen minkä verran henkilöstä on saatu paikalle sekä esimerkiksi, miten maskit ovat vaikuttaneet arkeen? Lisäksi vanhempien näkökulmaa aiheesta olisi myös tärkeää saada esille, esimerkiksi miten vanhemmat kokevat onko laadukasta varhaiskasvatusta pystytty kuitenkin toteuttamaan, vaikka erilaisia rajoitteita ja puutteita henkilöstössä on ollut. Tarkoitus on saada tietoa esimerkiksi henkilökuntavajeen vaikutuksista sekä tätä kautta lisää perusteita siihen, miksi tarvittava henkilöstö määrä on tärkeä. Koronan vaikutuksista on mielenkiintoista saada näyttöä sen uutuusarvon vuoksi.

Opinnäytetyö toteutetaan päiväkodissa ja se on rajattu koskemaan yhtä Liedon päiväkotia. Toiminta ympäristönä toimii päiväkotiki ja tarkastelun kohteena toiminnan laatu ja pedagoginen toiminta sekä sen suunnittelu. Yhteistyötahona toimii Jokilaakson vuoropäiväkotiki Liedosta. Jokilaakson päiväkodin tehtävänä on tarjota lapsille laadukasta varhaiskasvatusta sekä hoivaa ja huolenpitoa vuorokauden ympäri. Yhteyshenkilönä opinnäytetyöhöni toimii Jokilaakson päiväkodin johtaja Tuija Kuusinen.

Yhteistyötaho saa myös merkittävää tietoa vanhempien ja työntekijöiden näkemyksistä asiaan liittyen sekä antaa yhteistyökumppanille tietoa siitä, miten työntekijät ja vanhemmat ovat kokeneet henkilökuntavajeen tai millä tavalla esim. koronarajoitukset ovat vaikuttaneet lapsiin tai lapsille toteutettavaan laadukkaaseen varhaiskasvatukseen. Yhteistyökumppani saa tietoonsa myös esim. mitkä koronarajoitukset ovat olleet tarpeellisia ja mitkä hankaloittaneet toimintaa liikaa.

Selvitykseen tulevan tiedonkeruu menetelmänä netissä toteutettavaa lomakekyselyä. Nettikysely toteutetaan päiväkodin henkilökunnalle, jotta jokaisella on mahdollisuus vastata nimettömästi. Nettikysely tulee vanhemmille sen helppouden vuoksi vuoropäiväkotiki ympäristössä.

2 LAADUKAS VARHAISKASVATUS

Laadukas varhaiskasvatus tarkoittaa kaikkien varhaiskasvatukselle määriteltyjen tavoitteiden toteutumista eli varhaiskasvatustlain ja varhaiskasvatussuunnitelman noudattamista. Laadukkaassa varhaiskasvatuksessa huomioidaan aina lapsen etu. Laadukas varhaiskasvatus perustuu laadukkaaseen johtamiseen (OAJ, n.d.)

2.1 Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatusta, opetusta ja hoivaa (Opetushallitus, n.d). Varhaiskasvatuksessa painottuu erityisesti pedagogiikka ja pedagoginen toiminta (Oikeus- ja kulttuuri ministeriö, n.d). On olemassa

monia eri toimintamuotoja toteuttaa varhaiskasvatusta, kuten päiväkotit, perhepäivähoito ja avoin varhaiskasvatus. Varhaiskasvatuksen järjestäjä voi olla yksityinen toimija tai kunta. Kunnalla on aina velvollisuus järjestää varhaiskasvatusta. Varhaiskasvatus on osa suomalaista koulutusjärjestelmää. Sen tarkoituksena on olla kaikille yhdenvertaista ja siksi Suomessa on subjektiivinen päivähoito-oikeus. Tavoitteena on tukea oppimisen edellytyksiä, elinikäistä oppimista ja tasa-arvoa (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, 2022.)

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on tukea lapsen kasvua ja kehitystä sekä oppimista yhdessä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatuksessa edistetään tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä ehkäistään lasten syrjäytymistä. Varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat osallisuutta ja aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa. Tärkeänä tehtävänä varhaiskasvatuksessa tuetaan huoltajien kasvatusyhteistyötä ja annetaan heille mahdollisuus työhön ja opiskeluun kaikkina aikoina. Varhaiskasvatuksen tehtävänä on tarkoitus tukea vanhempia kaikessa ja siksi varhaiskasvatusta tarjotaan myös sosiaali-toimessa yhtenä ensimmäisistä avohuollon palveluista helpottamaan vanhemman jaksamista arjessa, sillä jokaisella on subjektiivinen päivähoito-oikeus. Subjektiivinen päivähoito-oikeus tarkoittaa, että lapsella on oikeus päivähoitoon riippumatta siitä, onko huoltaja työssä, opiskelemassa tai esimerkiksi työtön.

2.2 Varhaiskasvatuslaissa määritellyt tavoitteet

Varhaiskasvatuslaissa on määritelty 10 tavoitetta, jotka ohjaavat varhaiskasvatuksen toteutumista ja niitä sovelletaan jokaiseen varhaiskasvatuksen toimintamuotoon. Tavoitteet ohjaavat varhaiskasvatuksen perusteiden sekä paikallisen ja lapsen yksilöllisen varhaiskasvatussuunnitelman laatimista, tekoa sekä arviointia. Laadukas varhaiskasvatus saadaan aikaan toteuttamalla näitä kaikkia tavoitteita. Varhaiskasvatuslaissa määritellyt tavoitteet ovat:

”1) edistää jokaisen lapsen iän ja kehityksen mukaista kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä, terveyttä ja hyvinvointia;

- 2) tukea lapsen oppimisen edellytyksiä ja edistää elinikäistä oppimista ja koulutuksellisen tasa-arvon toteuttamista;
- 3) toteuttaa lapsen leikkiin, liikkumiseen, taiteisiin ja kulttuuriperintöön perustuvaa monipuolista pedagogista toimintaa ja mahdollistaa myönteiset oppimiskokemukset;
- 4) varmistaa kehittävä, oppimista edistävä, terveellinen ja turvallinen varhaiskasvatussympäristö;
- 5) turvata lasta kunnioittava toimintatapa ja mahdollisimman pysyvät vuorovaikutussuhteet lasten ja varhaiskasvatushenkilöstön välillä;
- 6) antaa kaikille lapsille yhdenvertaiset mahdollisuudet varhaiskasvatukseen, edistää yhdenvertaisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa sekä antaa valmiuksia ymmärtää ja kunnioittaa yleistä kulttuuriperinnettä sekä kunkin kielellistä, kulttuurista, uskonnollista ja katsomuksellista taustaa;
- 7) tunnistaa lapsen yksilöllisen tuen tarve ja järjestää tarkoituksenmukaista tukea varhaiskasvatuksessa tarpeen ilmettyä tarvittaessa monialaisessa yhteistyössä;
- 8) kehittää lapsen yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja, edistää lapsen toimimista vertaisryhmässä sekä ohjata eettisesti vastuulliseen ja kestävään toimintaan, toisten ihmisten kunnioittamiseen ja yhteiskunnan jäsenyyteen;
- 9) varmistaa lapsen mahdollisuus osallistua ja saada vaikuttaa itseään koskeviin asioihin;
- 10) toimia yhdessä lapsen sekä lapsen vanhemman tai muun huoltajan kanssa lapsen tasapainoisen kehityksen ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin parhaaksi sekä tukea lapsen vanhempaa tai muuta huoltajaa kasvatustyössä.” (Varhaiskasvatuslaki 540/2018 luku1 §3.)

2.3 Tavoitteet vuorohoidon näkökulmasta

Vuorohoito on varhaiskasvatuslain määritelmän mukaan hoitoa, jota järjestetään iltaisin, öisin, viikonloppuisin ja pyhäpäivinä. Vuorohoitoa voidaan järjestää päiväkodissa tai perhepäivähoidossa. Vuorohoitoon ei ole subjektiivista oikeutta, vaan sitä on järjestettävä tarpeen mukaisessa laajuudessa lapselle, joka sitä tarvitsee huoltajan työssäkäynnin tai opiskelun vuoksi (Varhaiskasvatuslaki 540/2018 luku 3 § 13.) Vuorohoito voi myös kestää yhtä jaksoisesti yli kymmenen tuntia, vaikka normaali varhaiskasvatuspäivä saa lapsella kestää korkeintaan kymmenen tuntia (Varhaiskasvatuslaki 540/2018 luku 2 § 9.) Kaisu Peltoperän mukaan vuorohoidolla on kolme ominaispiirrettä eriytymisyys, epäsäännöllisyys ja ennakoimattomuus (Peltoperä, K. 2019).

Vuorohoidossa olevan lapsen päivät ovat usein pitkiä ja epäsäännöllisiä sekä lapsiryhmä on muuttuva. Vuorohoidossa tulee kuitenkin noudattaa samoja varhaiskasvatukselle asetettuja lakeja ja tavoitteita, vaikka lapsi olisi hoidossa vain esimerkiksi iltaisin/öisin. Erja Salonen on luennoinut pienten lasten hyvinvoinnista vuorohoidossa ja nostanut siinä esiin vuorohoidon kuormittavuutta. Vuorohoidossa helposti haasteeksi tulevat pitkät päivät, myöhäiset illat ja lapsen päivä- ja unirytmien kanssa ristiriidassa olevat aikataulut sekä ruokarytmiin sopimattomat siirtymät. Lapselle ne saattavat aiheuttaa vaikeuksia rutiineissa, siirtymissä ja ihmissuhteissa (Salonen, E. 2019.) Peltoperän mukaan näitä asioita voidaan tukea monella eri tavalla. Selkeät ja yhden mukaiset rutiinit päiväkodin ja kodin välillä, havainnollistaminen sekä visuaalinen kuvatuki kuten henkilökohtainen päivärytmi mahdollistavat lapselle ennakoitua (Peltoperä, K. 2019.) Salosen mukaan lapselle tulee antaa mahdollisuus lepoon varhaiskasvatuspäivän aikana sovittamalla toiminta lapsen vireystilaan ja antamalla väsyneelle lapselle tilannekohtaisesti henkilökohtaista huomiointia esimerkiksi ottamalla syliin. Edellisestä päivästä vielä väsynyttä lasta tulee kannustaa ja auttaa mukaan toimintaan (Salonen, E. 2019.)

Tavoitteen kuusi mukaisesti, jokaisen lapset yhtäläiset oikeudet varhaiskasvatukseen tulisi taata eikä lapsen tarvitse olla paikalla tiettyyn vuorokauden aikaan esimerkiksi pedagogiikkaa ei voi sijoittaa pelkkään aamupäivään. Laadukkaan vuorohoidon määritelmän mukaan myös vuorohoidon tulee toteuttaa samat lain määräämät tavoitteet ja

periaatteet. Esimerkiksi vuorohoidossa ulkoilua on aamupäivällä, iltapäivällä sekä myös illalla, jotta mahdollistetaan kaikkien lapsien mahdollisuus ulkoiluun. Vuorohoidossa voidaan mahdollisuuksien mukaan toteuttaa esimerkiksi pitkiä jatkuvia projekteja, jotta yhden tai kahden päivän poissaolot eivät haittaa lapsen osallistumista samanvertaisesti. Vuorohoidon omia tärkeimpiä asioita ovat kuitenkin runsas leikki, lasten toiveiden huomioiminen, kodinomaisuus ja rentous (Peltoperä, K. 2019.)

Tavoite kolme perustuu pedagogiikkaan ja sen toteuttamiseen monipuolisesti. Anna Siippanen on tutkinut laadukasta vuorohoitoa ja todennut, että tavoitteisiin perustuva, mutta vuorohoidon ominaisuudet huomioiva pedagogiikka on monipuolista ja tilannekohtaista. Se on vapaata ja ohjattua, yksilö- ja ryhmätoimintaa, lasten keskinäistä sekä lasten ja aikuisten välistä toimintaa. Pedagogiikassa on kuitenkin huomioitu kodinomaisuus ja samanvertaisuus (Siippanen, A. n.d.) Peltoperän mukaan opetus, kasvatus, pedagogiikka ja hoiva toteutuvat eri ikäisten lasten kanssa eri tavalla eri vuorokauden aikoina. Lapsen ei koskaan tarvitse olla paikalla tiettyyn vuorokauden aikaan osallistuakseen pedagogiseen toimintaan. Lapsen osallisuutta vuorohoidossa voidaan vahvistaa erilaisilla pitkäkestoisilla projekteilla, pedagogisella jatkumolla sekä yhteisellä muistelulla, jotta lapset muistavat mitä päiväkodissa on tehty aiemmin ja osaavat tauonkin jälkeen jatkaa toimintaa mahdollisesti samasta aiheesta (Peltoperä, K. 2019.) Vuorohoidossa siis painottuu kokopäiväpedagogiikka, joka tarkoittaa, että pedagogiikan ja pedagogisen toiminnan kannalta yhtä merkityksellisiä ja tärkeitä ovat tilanteet, jotka tapahtuvat eteisessä, leikissä, ulkona, ruokailussa kuin itse suunnitelluissa toimintatuokioissa (Kanila, K. 2019). Vuorohoidossa varhaiskasvatuksen opettaja vastaa toiminnan suunnittelusta, mutta joissain yksiköissä kaikki työntekijät toteuttavat suunniteltuja pedagogisia tuokioita. Siippasen ajatuksien mukaan vuorohoidossa tulee irtottautua perinteisestä päivärytmi ajattelusta, jotta toiminta saadaan tasa-arvoiseksi kaikkia lapsia kohtaan. Kasvatus, hoiva ja opetus tulee vielä tiiviimmin yhdistää toisiinsa, jolloin jokaisesta tilanteesta tulee oppimistilanne eli mahdollisuus pedagogiikkaan kaikessa esimerkiksi ulkovaatteiden pukeminen tai vaipan vaihto. Yksilö ja ryhmä toimintaa ei tule rajata toisiaan pois sulkeviksi vaan toimintaa voi vapaasti toteuttaa erilaisissa kokoonpanoissa. Samoin vapaa ja ohjattu leikki eivät ole erillisiä toisistaan vaan ne voivat toimia yhdessä (Siippanen, A. n.d.)

Varhaiskasvatuksen tavoitteissa kohdassa viisi on määritelty, että lapselle tulisi taata pysyvät vuorovaikutussuhteet. Tämä aiheuttaa välillä muuttuvien päivien ja aikataulujen kanssa haastetta. Aikataulumuutoksista johtuen lapsen kanssa hoidossa oleva lapsiryhmä vaihtuu myös päivittäin. Vaihtelevuus saattaa varsinkin pienelle lapselle aiheuttaa vaikeuksia ymmärtää päiväntulkua sekä epävarmuutta, turvattomuutta ja hämmennystä, kun rutiinia ei synny. Pysyviä vuorovaikutussuhteita voidaan turvata työvuorosuunnittelulla esimerkiksi palkkaamalla vakituinen työntekijä, joka on töissä aina iltaisin, jolloin ilta ja yö hoidossa olevat lapset voivat luoda häneen pysyvän ja turvallisen vuorovaikutussuhteen. (Salonen, E. 2019.)

Kohdan yhdeksän mukaan vuorohoidossa saattaa ajoittain olla lapsilla parempi mahdollisuus yksilölliseen kohtaamiseen, osallisuuteen ja kuulluksi tulemiseen. Viikonloppuisin sekä iltaisin lapsia on hoidossa vähän, jolloin lapsi tulee paremmin kuulluksi ja kohdatuksi. Pieni ryhmäkoko mahdollistaa joustavan ja lapsilähtöisen toiminnan. Lisäksi tällöin lapsilla on mahdollisuus käyttää kaikkia eri päiväkodin tiloja ja väli-
neitä (Salonen, E. 2019.)

Kohdan kymmenen tavoitteen mukaisesti vuorohoidossa on erityisen tärkeää tehdä jatkuvaa ja avointa yhteistyötä huoltajien kanssa, jotta saadaan lapsen etu toteutumaan. Huoltajien tulee yrittää mahdollistaa lapselle kohtuullisia hoitopäiviä. Huoltajien ja varhaiskasvatuksen henkilökunnan tulee yhteistyössä miettiä hoitopäivät niin, että ne kunnioittavat lapsen uni- ja ruokailurytmiä. Esimerkiksi vanhemman ollessa töissä klo 23 asti, lapsi saa nukkua yön päiväkodissa, koska ei ole tarkoituksen mukaista valvottaa lasta niin myöhään. Vuorohoidossa tulee tarkemmin huomioida jokaisen perheen yksilöllinen elämäntilanne ja lapsen tarpeet (Salonen, E. 2019.)

2.4 Varhaiskasvatussuunnitelman merkitys

Varhaiskasvatuslaissa määritellyt tavoitteet ohjaavat valtakunnallisen, paikallisen ja lapsen henkilökohtaisen varhaiskasvatussuunnitelman tekoa ja arviointia. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet on opetushallituksen määräys ja toimii kaikkien varhaiskasvatussuunnitelmien isona ohjekirjana. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet valtakunnallinen on varhaiskasvatuksen järjestäjää oikeudellisesti velvoittava määräys,

jota tulee noudattaa. Varhaiskasvatuksen järjestäjänä toimii esimerkiksi kunta. (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, 2022.)

Paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma luo raamit yksittäisen alueella toimivan päiväkodin varhaiskasvatussuunnitelmalle. Varhaiskasvatussuunnitelma ohjaa koko yksikön toimintaa. Paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma on velvoittava ja sitä tulee jatkuvasti arvioida ja kehittää. Paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman laatii varhaiskasvatuksen järjestäjä esimerkiksi kunta. Suunnitelma voidaan laatia kaikkia toimintamuotoja koskevaksi eli voidaan huomioida samassa suunnitelmassa myös perhepäivähoito. Paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman luomiseen tulisi olla mahdollisuus osallistua myös varhaiskasvatuksen henkilökunnalla, huoltajilla ja varhaiskasvatuksessa olevilla lapsilla. (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, 2022.)

Henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma on jokaisen varhaiskasvatukseen osallistuvan lapsen lain turvaama oikeus saada suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatusta. Varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjataan ja konkretisoidaan lasta koskevia asioita, kuten erilaisia pedagogisia tavoitteita toimintakaudelle sekä arvioidaan edellisen toimintakauden tavoitteiden onnistumista. Suunnitelmaan kirjattavat asiat kirjataan aina kehitystä, oppimista ja hyvinvointia tukevasta näkökulmasta. Varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjataan myös lapsen mahdolliset tuen tarpeet ja erilaiset käytössä olevat tukitoimet uuden kolmiportaisen tuen asteikon mukaan (yleinen tuki, tehostettu tuki ja erityinen tuki). Yleinen tuki on kaikilla lapsilla oleva ja laajin tuen muoto. Yleisellä tuella ilman hallintopäätöksen ja kuulemisen tekoa voidaan tarjota yleisen tuen turvin erilaisia arjessa helpottavia tukitoimia esimerkiksi kuulokkeet melun vaimentamiseksi tai erillinen tila lepo hetkellä. Varhaiskasvatussuunnitelma on toiminnallinen toiminnan suunnittelun ja arvioinnin väline. Suunnitelmaan sisältyy eri vaiheita. Varhaiskasvatussuunnitelman tekoon ja läpikäyntiin osallistuvat huoltajat, kyseinen lapsi sekä varhaiskasvatuksen henkilökunnasta lapsen omat kasvattajat ja mahdollisesti esimerkiksi varhaiskasvatuksen erityisopettaja. (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, 2022 ja Varhaiskasvatuslaki 540/2018.)

3 PEDAGOGIIKAN TOTEUTTAMINEN

3.1 Alle 3-vuotiaiden ryhmässä

Alle kolmevuotiaiden lasten varhaiskasvatuksessa pedagogiikan arvostus on vähäistä ja työntekijä pula varsinkin näissä ryhmissä suurin ainakin Superin vuonna 2021 kirjoittaman artikkelin ”Ei pelkkää pepunpyyhkimistä” mukaan. Alle kolmevuotiaiden arjessa pedagogiikalla on kuitenkin suuri merkitys ja kasvatusta on kaikissa arjen tilanteissa läsnä. Yleinen ajattelu pienten lasten varhaiskasvatusryhmistä on, ettei niissä tarvita pedagogista osaamista ja päivä perustuu vain hoivan, hoidon ja perustarpeiden ylläpitoon. Näistä syistä laadukkaana varhaiskasvatuksen toteuttaminen tässä ikäryhmässä on haastavaa. (Kivimäki, S, 2021.)

Laadukkaassa varhaiskasvatuksessa pedagogiikka on läsnä jatkuvasti eikä mikään tilanne ole vain esimerkiksi vaipanvaihtoa vaan tärkeä oppimistilanne. Alle kolmevuotiaiden ryhmässä varhaiskasvatuksen opettajalta vaaditaan erityisen paljon tietoa ja taitoa toteuttaa vahvaa kokonaisvaltaista pedagogiikkaa ja tarttua jatkuvasti muuttuviin arjentalanteisiin luomalla niistä kehittäviä oppimistilanteita. Esimerkiksi siirtymiin voidaan liittää erilaisia lauluja ja loruja, jotka tulevat lapsen kielellistä kehitystä. Matematiikkaa ja numeroita voidaan helposti liittää kaikkiin arjen tilanteisiin, esimerkiksi voidaan laskea, kuinka monta askelta on ovelle tai kuinka monta päivää on viikonloppuun. Leikki ja leikillisuus korostuvat varsinkin tässä ikäluokassa (Kivimäki, S, 2021.)

3.2 Yli 3-vuotiaiden ryhmässä

Lastentarhanopettajienliiton tekemässä julkaisussa kerrotaan, että varhaiskasvatuksen pedagogiikka on arjen toimintaa, joka näkyy kulttuurisissa käytännöissä sekä lasten ja aikuisten välisissä vuorovaikutus tilanteissa. Suomalaisessa varhaiskasvatuksen pedagogiikassa huomaa kokonaisvaltaisen näkemyksen varhaiskasvatuksesta. Suomessa kasvatusta, hoitoa ja opetusta ovat täysin yhdessä toisiinsa eikä niitä toiminnassa erotella toisistaan. Lasten arki suunnitellaan niin, että se noudattaa varhaiskasvatuslaissa ja

varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa olevia tavoitteita, arvolähtökohtia sekä painotuksia. Toimintaa tulee myös jatkuvasti arvioida, tarkastella ja kehittää (Kanila, K. 2019.)

Yli 3-vuotiaiden pedagogiikan toteutus perustuu siis kaikkeen yllä olevaan. Alle 3-vuotiaiden ryhmään verrattuna toiminta on toisiin tavoitteisiin perustuvaa, mutta samalla tavalla pedagogiikka on jatkuvasti mukana kaikissa tilanteissa. Esiopetukseen verrattuna vaatimuksia ei kuitenkaan ole samalla tavalla, ja toiminta pohjautuu enemmän monipuoliseen leikkiin ja sitä kautta monipuoliseen oppimiseen.

3.3 Esiopetuksen ryhmässä

Esiopetusta ja sen järjestämistä ohjaavat velvoitteet perustuvat suomen perustuslakiin, perusopetuslakiin, perusopetusasetukseen sekä näihin perustuviin valtion neuvoston asetukseen, oppilas ja opiskelija huoltolakiin ja esiopetussuunnitelman perusteisiin. Esiopetusta niin kuin kaikkea muutakin varhaiskasvatusta suunniteltaessa on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu. Esiopetukseen osallistuminen on velvoittavaa sekä esiopetuksen järjestäminen ja tarjoaminen on velvoittavaa. Tavoitteena on, että lapsen oppimispolku varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta kouluun jatkuu joustavasti lapsesta lähtöisin olevien tarpeiden mukaan. Siksi huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö sekä nivelvaiheen yhteistyö esiopetuksen ja koulun välillä on erityisen tärkeää. Pedagogisten tavoitteiden kokonaisuudet ovat samoja kuin varhaiskasvatuksessa: ilmaisun monet muodot, kielten rikas maailma, minä ja meidän yhteisömme, tutkin ja toimin ympäristössäni sekä kasvan ja kehityn. Esiopetuksessa työtävät ovat oppimisen väline ja oppimisen kohde. Esiopetuksessa painotetaan monipuolisia työtapoja ja tuetaan kaikessa toiminnassa arjen osallisuutta, joka tukee lasten aloitteellisuuden kehittymistä ja omaa vastuunottamista. (Esiopetussuunnitelman perusteet, 2014.)

Esiopetuksessa on myös käytössä omat pedagogiset asiakirjat sekä esiopetus on tavoitteellisempaa esimerkiksi, harjoitellaan lukemisen ja kirjoittamisen valmiuksia sekä muita taitoja koulua varten. Esiopetusta ohjaa siis enemmän velvoittavia tahoja kuin muuta varhaiskasvatusta. Esiopetus ei kuulu myöskään esimerkiksi

varhaiskasvatustalain alle vaan perusopetuslain alle. Esiopetus on myös eri tavalla dokumentoitavaa ja raportoitavaa kuin varhaiskasvatus.

4 VARHAISKASVATUKSEN HAASTEET 2020-LUVULLA

4.1 Koronan vaikutukset

Ensimmäinen korona tartunta todettiin suomessa 29.1.2020 (J, Pekkonen, J. Salmela, 2022). 16.3.2020 Valtioneuvoston ohjauksen pohjalta tehtiin hallituksen linjaus, jossa annettiin mm. laaja etätyösuositus, rajoitettiin kokoontumiset enintään kymmeneen henkilöön, kerrottiin opetuksen järjestämisestä ja annettiin myös oppilaitoksille laaja etätyösuositus sekä linjattiin yli 70-vuotiaiden olevan erillään kaikista kontakteista (Valtioneuvosto, 2020.)

4.2 Valtakunnalliset korona rajoitukset varhaiskasvatuksessa

Varhaiskasvatuksessa uuden linjauksen (16.3.2020) mukaan annettiin suositus pitää lapsi kotona mahdollisuuksien mukaan. Käytännössä päiväkodissa olivat vain ne lapset, joiden huoltajat olivat jollakin yhteiskunnan kannalta kriittisellä alalla esimerkiksi terveydenhuollossa tai varhaiskasvatuksessa. Myös AVI:n ja OPKM:n tekemästä toimintakauden kyselystä selviää myös, että koronan alkuvaiheessa perheille annettiin maksuttomia hoitopäiviä, jos he pystyivät pitämään lapsensa pois varhaiskasvatuksesta. Kyselyn mukaan kuitenkin lähes aina on onnistuttu haastavista tilanteista huolimatta järjestämään varhaiskasvatusta eli päiväkoteja on kuitenkin jouduttu sulkemaan vain vähän (AVI, OPKM. 2021.)

Haastavimpia rajoituksia varhaiskasvatuksen kannalta noudattaa ovat olleet väljyys-, hygieni- ja tehostetun siivouksen suositus. Varsinkin pienempien lasten varhaiskasvatus ryhmässä läheisyyden merkitys on tärkeää ja vielä isommatkin lapset tankkaavat päivän aikana läheisyyttä ja turvallisuuden tunnetta esimerkiksi sylistä.

Varhaiskasvatuksessa noudatetaan jo ennestään hyvää käsihygieniää kaikkien tautikierteiden ehkäisemiseksi, mutta lelut ja läheiset kontaktit lasten kesken sekä lasten ja aikuisten välillä saattavat kuitenkin siirtää tauteja eteenpäin. Koronan ja hygienian ylläpitämiseksi jouduttiin karsimaan esimerkiksi leluja, jotta tehostettua siivousta ja hygieniää pystyttiin ylläpitämään. Lisäksi varhaiskasvatuksen henkilöstön ja vanhempien keskuudessa oli voimassa vahva maskisuositus, joka tarkoitti, että varhaiskasvatuksen henkilöstö piti maskia koko päivän, jolloin tietynlainen vuorovaikutus lasten ja aikuisten välillä jäi puuttumaan.

Yleisten ohjeistuksien noudattaminen varhaiskasvatuksen arjessa toi monia uusia muutoksia ja erilaisia tilanteita varhaiskasvatukseen. Pedagoginen toiminta oli repaleista, sillä kaikki piti toteuttaa vain oman henkilökunnan kesken ja omassa toimipisteessä sekä ulkona. Jatkuva henkilökunnan vaihtuminen ja heikko sijaisten saaminen myös vaikeuttivat suunnitellun toiminnan toteuttamista. Kulttuuri elämyksiä kuten teatteria ja kirjastokäyntejä ei voitu toteuttaa. Myöskään yhteistyötä toisten päiväkotien tai saman talon sisällä esimerkiksi muiden ryhmien kanssa ei voitu tehdä ollenkaan, jolloin lasten kontaktit muihin lapsiin jäivät vähäisiksi ja toiminta oli tietyllä tavalla yksipuolista.

4.3 Henkilökunnan puutteenvaikutukset

Henkilökuntavaje tarkoittaa työntekijöiden puutetta. Varhaiskasvatuksen osalta se tarkoittaa täysin puuttuvia työntekijöitä, mutta myös pätevien työntekijöiden puutetta. Pätevien työntekijöiden puutteen vuoksi varhaiskasvatuksen lastenhoitajia on palkattu varhaiskasvatuksen opettajiksi ja varhaiskasvatuksen lastenhoitajan sijaiseksi kelpaa tällä hetkellä lähes kuka vain ilman koulutusta ja kokemusta. Tästä henkilökuntavajeesta, johtuen laadukas varhaiskasvatus kärsii. Puuttuvat työntekijät kuormittuvat helposti, sillä usein on tilanne, ettei sijaista saada laisinkaan, jolloin paikalla olevien työntekijöiden vastuu ja työn määrä on suurempaa. Resurssipula on tällä hetkellä valtakunnallinen haaste.

Pienelläkin tutkimisella varsinkin netistä löytyy hetkessä valtava määrä informaatiota ja eri ihmisten sekä päiväkotien näkökulmia varhaiskasvatuksen nykytilasta ja sitä

koettelevasta henkilökuntavajeesta. Nyt tammikuussa vuonna 2023 tarkastellessa uutisointia laaja osa liittyy Helsingissä toteutettavaan varhaiskasvatukseen. Ongelma ei ole mitenkään uusi, sillä lokakuussa 2021 Turun sanomien uutisoinnin mukaan Helsingin alueelta puuttui 750 pätevää varhaiskasvatuksen opettajaa (Sannikka, M. 2021.)

Resurssipulaksi voidaan kutsua tilannetta, jossa lain määrittämän mitoituksen mukaista henkilökuntamäärää ei ole paikalla. Laki määrittää laillisen mitoituksen seuraavalla tavalla. Isompien ryhmässä tulisi paikalla olla yksi vastuullinen kasvattaja seitsemää yli 3-vuotiasta kohden eli normaalissa 21 lapsen ryhmässä 3 vastuullista kasvattajaa. Pienempien ryhmässä yhdellä vastuullisella kasvattajalla voi olla vastuullaan enintään neljä alle 3-vuotiasta. Laillisen mitoituksen asettama määräys on kuitenkin päiväkohtainen eli kaikkien vastuullisten aikuisten ei tule olla paikalla samaan aikaan. Lisäksi mitoitus ei tällä hetkellä koske yksittäisiä varhaiskasvatusryhmiä vaan sen toteutuminen voidaan laskea koko yksikön vastuullisten aikuisten sekä lasten määrän perusteella, jolloin yksittäisiin ryhmiin saattaa jäädä aukkoja. Mitoituksen laskemisessa tulee myös huomioida, jos ryhmässä on erityisen hoidon ja kasvatuksen tarpeisia lapsia eikä heillä ole omaa avustajaa. Varhaiskasvatuksessa työskentelee varhaiskasvatusten lastenhoitajia sekä varhaiskasvatuksen opettajia. Jokaisessa ryhmässä tulisi olla vähintään yksi varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuuden omistava aikuinen. Varhaiskasvatuksen lastenhoitajana voi toimia mm. lähihoitaja-, lastenhojaaja- tai lastenhoitajakoulutuksella. Varhaiskasvatuksen opettajana voi toimia kasvatustieteen kandidaatti/maisteri-, sosiaalikasvattaja-, sosiaalialan ohjaaja- tai sosionomikoulutuksella (Tehy, n.d.)

4.4 Valtakunnalliset henkilökuntavajeen toimet

Henkilökuntavajeeseen yritetään jatkuvasti keksiä erilaisia ratkaisuja. Henkilökuntavajeeseen ei ole varmasti olemassa vain yhtä ratkaisua eikä tilanteen korjaaminen tapahdu hetkessä. Varsinkin nopeaan sijaistarpeeseen kuten sairauslomat on vaikeaa löytää työntekijää, sillä niitä on harvoin tarjolla edes aiemmin ilmoitettuihin pidempi aikaisiin sijaisuuksiin. Yksi tähän tilanteeseen kokeiltu ratkaisu on vakituiset sijaiset. Vakituisten sijaisen avulla paikalle saataisiin aina nopeasti lapset sekä tilat tunteva työntekijä.

Valtakunnallisia toimia on kuitenkin jo tehty. Monet ammattiliitot ovat pyrkinet ajamaan alan työntekijöiden etuja ja alan palkka on saatu nousemaan ylöspäin. Lisäksi alalle on avattu lisää avoimia paikkoja opiskeluun. Monessa päiväkodissa on yritetty kiinnittää huomiota työntekijöiden hyvinvointiin ja toiveisiin, jotta työntekijät saataisiin pysymään työssään.

Valtakunnallinen monimuotokoulutus varhaiskasvatuksen opettajaksi eli 1000+ on lisännyt mahdollisuuksia opiskella varhaiskasvatuksen opettajaksi osittain päiväkotityön ohessa. 1000+ koulutuksen tehtävät ja teemat on suunniteltu päiväkodin arkeen liittyviksi, jotta niitä on mahdollista työn ohessa toteuttaa. Koulutukseen haku vaatimuksena on korkeakoulukelpoisuuden tuottavatutkinto, vähintään yhdeksän kuukauden työkokemus varhaiskasvatuksesta, 25op kasvustustieteen perusopinnot käytynä sekä riittävä kielitaito (Tuhatplus. n.d.)

5 SELVITYKSEN LÄHTÖKOHDAT

Kyseessä on tutkimuksellinen opinnäytetyö, koska tarkoitus oli tuottaa tietoa Jokilaakson vuoropäiväkodin näkökulmasta koronan ja resurssipulan vaikutuksista laadukkaaseen varhaiskasvatukseen. Tuloksena syntyy siis Jokilaakson vuoropäiväkotia koskeva selvitys aiheesta heidän käyttöönsä. Tarkoitus on toteuttaa laadullinen eli kvalitatiivinen tutkimus, koska aineisto kerätään tietyltä pieneltä kohderyhmältä eli päiväkodin henkilökunnalta ja vanhemmilta. Tarkoitus on kerätä laadukasta, informatiivista sekä yksilöllistä tietoa aiheesta. Laadullisen tutkimuksen menetelmäksi opinnäytetyössäni valikoitui verkkokysely, jotta jokainen vastaaja saisi vastata kyselyyn silloin, kun itselle on parasta ja kaikki vastaukset pysyisivät täysin nimettöinä.

Tavoitteena oli tuottaa selvitys Jokilaakson vuoropäiväkodille, jossa tulee ilmi koronan ja henkilökuntavajeen vaikutukset laadukkaaseen varhaiskasvatukseen. Eli tuottaa dokumentaatio, jossa näkyy Jokilaakson vuoropäiväkodin henkilökunnan sekä vanhempien näkökulma aiheesta. Tavoitteena selvityksessä oli tuoda esiin kasvattajien

näkökulmaa siitä, kuinka nämä asiat ovat vaikuttaneet arkeen, lapsiin ja esim. työntekijöiden jaksamiseen toteuttaa laadukasta palvelua. Tavoitteena oli saada selville mitä vaikutuksia resurssipulalla on ollut henkilöstön ja vanhempien näkökulmasta sekä onko jotakin muutoksi jouduttu sen myötä tekemään, jota voisivat vaikuttaa heikentävästi varhaiskasvatukseen. Tai positiivisena näkökulmana onko, jotakin hyviä oivalluksia tai toimintatapoja syntynyt resurssipulan takia, jotka jäävät myöhemmin henkilöstötilanteen tasaantuessa käyttöön? Millaiset ovat henkilöstön voimavarat henkilökunnan puutteen aikana? Miten vanhemmat ovat kokeneet tilanteen?

Tutkimus kysymykset toteutettavassa selvityksessä ovat:

- 1) *Onko laadukasta varhaiskasvatusta pystytty toteuttamaan koronasta/henkilökuntavajeesta huolimatta?*
- 2) *Ja millaisia vaikutuksia tai muutoksia on jouduttu tekemään koronan/henkilökuntavajeen vuoksi?*

Näiden edellä mainittujen kysymysten pohjalta on tarkoitus koostaa kattava nettipohjainen kyselylomake vanhemmille sekä Jokilaakson päiväkodin työntekijöille. Nettilomake tehtiin Google Forms -ohjelmalla.

5.1 Tutkimus aineiston keruussa käytettävät menetelmät

Tutkimusaineisto päädyttiin lopulta keräämään kaikilta osallistujilta eli vanhemmilta, päiväkodin henkilökunnalta ja päiväkodin johtajalta netti pohjaisella kyselyllä, jonka tein Google Forms ohjelmalla. Kysely jaettiin linkkinä Wilma palvelun kautta huoltajille. Kysely rajattiin koskemaan 4–6 vuotiaiden vanhempia, joiden lapset ovat olleet hoidossa pahimpaan korona aikaan. Alun perin henkilökunnan kysely piti tehdä haastatteluna, mutta pohdinnan jälkeen päädyin tekemään sen verkkokyselynä, jotta kaikilla olisi yhtäläinen mahdollisuus vastata kyselyyn nimettömänä ja kertoa vapaasti ja aidosti omia ajatuksiaan. Oman aikatauluni vuoksi en olisi haastatteleamalla saanut kaikkia työntekijöitä haastateltua, sillä olisin pystynyt toteuttamaan haastattelua vain

iltapäivisin. Kyselyn sain valmiiksi maaliskuussa 2023 ja kyselyt lähtivät eteenpäin 24.3.2023. Ennen kyselyiden lähtemistä eteenpäin esittelin ne Jokilaakson päiväkodin johtajalle. Kyselyihin aluksi vastausaikaa oli 2 viikkoa ja siinä välissä vastaajia muistutettiin myös vastaamaan kyselyyn. Kyselyyn ei kuitenkaan tullut tuolla ajalla vastauksia, joten pidensin kyselyn vastausaikaa 30.4 asti ja viikkoa ennen kyselyn päättymistä kyselystä meni vielä muistutus osallistujille. Vastausajan pidentämisen jälkeen sain kyselyyni tuplamäärän vastauksia aiempaan verrattuna, mutta silti kyselyiden vastausmäärä jäi vähäiseksi.

Sisällöltään vanhempien ja työntekijöiden kyselyt eivät täysin vastanneet toisiaan vaan niissä oli joitakin eroja, sillä haluttiin tuoda esiin eri näkökulmia ja spesifiä osaamista sekä tietoa aiheesta. Selvitys toteutettiin Jokilaakson vuoropäiväkotiin ja tietoa kerättiin kaikilta koronarajoitusten tai henkilökuntavajeen aikana päiväkodissa töissä olleilta sekä kaikilta vanhemmilta, joiden lapsi/lapset ovat olleet kyseisessä päiväkodissa koronarajoitusten tai resurssipulan aikana, joten tieto on spesifiä tietoa juuri kyseisen päiväkodin tilanteesta tutkimuskysymyksiin nähden. Kerätyllä aineistolla pystytään ratkaisemaan tutkimusongelma, koska aineisto on kerätty ongelmaa kohtaavalta kohderyhmältä. Vanhemmillä ja päiväkodin henkilökunnalla on paras ja ajantasaisin tieto päiväkodin tilanteesta ja omista kokemuksistaan

5.2 Laadullinen tutkimusmenetelmä

Tarkoituksena on käyttää laadullista tutkimusmenetelmää eli kvalitatiivista tutkimusmenetelmää. Valitsin kyseisen tutkimusmenetelmän, koska kohderyhmä ei ole kovin suuri. Yhteensä aiheeseen liittyvä kysely lähetettiin 38 henkilölle ja vastauksia saatiin 15 osallistujalta. 15 vastaajan vastaukset jakautuivat kahden eri kyselyn kesken. Lisäksi toteutin erillisen kyselyn päiväkodin johtajalle. Laadullinen tutkimusmenetelmä vastaa parhaiten omaa selvitystäni, sillä tieto ei ole myöskään yleistettävää esimerkiksi suoraan toisiin päiväkoteihin vaan koskee työntekijöiden ja vanhempien näkemyksiä Jokilaakson vuoropäiväkodin tilanteesta kyseisiin aiheisiin liittyen.

Laadullisessa tutkimusmenetelmässä tutkitaan merkitysten maailmaa, joka on sosiaalinen ja ihmisten välinen. Merkitykset näkyvät suhteina ja merkityskokonaisuuksina.

Merkityskokonaisuus on ihmisestä lähtöisin olevaa ja ihmiseen päättyvää toimintaa esimerkiksi ajatukset. Laadullinen tutkimusmenetelmä sisältää aina pohdintaa siitä, mitä merkityksiä tutkitaan ja liittykö tutkittavat merkitykset kokemuksiin vai käsitteisiin. Kokemus on ihmisen omakohtainen näkemys aiheesta ja käsitys tarkoittaa ns. aiheeseen vakiintuneita perinteitä ja yleisiä tapoja ajatella (Vilkka, H. 2021.) Omassa selvityksessäni tarkastellaan enemmän kokemukseen perustuvia merkityksiä, sillä toivon, että saan vastauksia osallistujien omien ajatusten ja näkemysten perusteella enkä yleisen ajattelutavan mukaan. Kuitenkin koronasta varhaiskasvatukseen liittyen sekä henkilökuntavajeesta on olemassa paljon yleisiä käsityksiä ja vahvojakin mielipiteitä, jotka varmasti osaltaan voivat ohjata vastausten suuntaa.

Laadullisen menetelmän mukaan selvittäessä vastauksia mukana tulee olla mitä kysymyksien lisäksi miksi kysymyksiä. Miksi kysymysten avulla vastaaja ei tee valintoja vain kahden asian väliltä, vaan asiaa tulee tarkasteltua monipuolisemmin (Vilkka, H. 2021.) Itselläni kyselyssä oli monivalintakysymyksiä, joissa kuitenkin oli viisi eri vastausvaihtoehtoa. Avoimet kysymykset antoivat vastaajalle mahdollisuuden tarkastella asiaa monipuolisemmin. Laadullisessa menetelmässä vastaajaa ei saa myöskään johdatella millään tavalla, joten siksi kysymykset olivat yksinkertaisia eikä niissä ollut aiheeseen liittyviä esimerkkejä tai muuta johdattelua. Laadulliseen tutkimukseen käytetty aika ei suoraa vastaa valmiin tutkimuksen laatua vaan siihen vaikuttaa tekijän taito ja selvityksen laatu (Vilkka, H. 2021.) Itse en ole aikaisemmin tehnyt näin laajaa tutkimusta sekä tämä oli ensimmäinen laadullinen tutkimukseni, mutta koulussa olemme harjoitelleet aihetta ja tutustuin hyvin aiheeseen liittyvään kirjallisuuteen ennen tutkimukseen ryhtymistä eli itsellä oli jonkun verran taitoa toteuttaa kyseistä selvitystä. Aika kuitenkin tutkimuksen tekoon oli rajallinen ja loppua kohden koen, että itselle tuli kiire, joka tietysti osaltaan voi vaikuttaa tutkimuksen laatuun.

Laadullisessa tutkimusmenetelmässä korostuvat kolme näkökulmaa, johtuen menetelmän luonteesta ja tietointressistä. Nämä kolme näkökulmaa ovat *konteksti*, *ilmiön intentio* ja *prosessi*. Konteksti tarkoittaa sitä, että tutkimuksen tekijä ottaa selvää sekä kuvaa tekstissään millaisiin yleisiin ilmiöihin tutkittava asia liittyy esimerkiksi kulttuuriset ja sosiaaliset yhteydet. Intentiolla tarkoitetaan sitä, että tekijä pohtii, millaisia motiiveja tai tarkoituksia vastaajan ilmaisuun liittyy (Anttila, 1996. Vilkka, H. 2021.)

Prosessi tarkoittaa Vilkan mukaan sitä kuinka paljon tutkittavaan asiaan on ehditty syventyä tutkimusaikataulun puitteissa (Vilka, H. 2021).

5.3 Selvityksen luotettavuus ja eettisyys

Selvityksen luotettavuutta nostaa se, että kohderyhmää on rajattu, jolloin vain koke-
mista omaavat vastaajat voivat vastata kyselyyn. Rajaamisen ansiosta tieto on laaduk-
kaampaa ja tarkempaa. Kuitenkin nettikyselyyn vastaamatta jättäminen on helppoa,
joten vastausprosentti ei todennäköisesti tule olemaan 100 %. Lisäksi resurssipula on
tällä hetkellä ajankohtaisempi ja pahin korona-aika ei ole ollut tällä toimintakaudella,
jolloin koronan osalta varsinkin vanhempien kyselystä jää varmasti puuttumaan sel-
laisten vanhempien vastauksia, joiden lapset ovat siirtyneet varhaiskasvatuksesta jo
kouluun. Yritin tehdä kyselyn niin, että jokaisen olisi helppoa ymmärtää kysymykset
ja ne olisivat yksinkertaisia sekä helposti vastattavissa. Kyselyssä yritin myös kiinnit-
tää huomiota siihen, että kyselystä ei tulisi liian pitkää. Kysely oli vapaaehtoinen jo-
kaisen kysymyksen kohdalta ja täysin nimetön, jonka toivoin nostavan vastausmäärää.
Netti kyselyyn on myös helppoa vastata täysin silloin, kun itselle sopii. Tutkimustietoa
aiheesta on kuitenkin löydettävissä hyvin vähän, vaikka aiheesta löytyy paljon mieli-
piteitä ja keskustelua.

Eettisyyden näkökulmasta tutkimusta tehdessä on ylläpidetty koko ajan rehellisyyttä,
tarkkuutta ja huolellisuutta kaikissa vaiheissa. On noudatettu avointa ja läpinäkyvää
yhteistyötä yhteistyökumppanin kanssa sekä noudatettu SAMK:in tutkimuksen ohjeita
ja kirjoitettu sopimus yhteistyöstä yhteistyö kumppanin kanssa sekä tutkimuksesta
tehty tutkimuslupa. Kerättyjä tuloksia ei käytetä muuhun kuin tämän opinnäytetyön
tekemiseen ja sen jälkeen kyselyjen tulokset poistetaan. Etiikan näkökulmasta voidaan
pohtia sitä, kuinka paljon esimerkiksi työntekijät uskaltavat tuoda esiin epäkohtia ja
miten tutkimuksen tulokset pystytään erottelamaan ns. mielipiteistä tarvittaessa. Tar-
koitus on tuoda esiin kaikkia näkökulmia aiheesta eli positiivisia sekä negatiivisia.

6 SELVITYKSEN TULOKSET

Tutkimusaineisto kerättiin kaikilta osallistujilta verkkokyselyllä, joka oli tehty Google Forms -ohjelmalla. Kysely lähetettiin 25:lle 4–6-vuotiaiden ryhmän vanhemmalle ja vastaus saatiin kymmeneltä vanhemmalta. Päiväkodin henkilökunnan kysely lähetettiin 13 työntekijälle mukaan lukien päiväkodin johtaja ja vastaus saatiin viideltä työntekijältä. Henkilökunnan kysely lähetettiin myös joillekin pidempiaikaisille sijaisille. Johtajalle tarkoitettuun kyselyyn vastaus saatiin johtajalta. Kaikkiin kysymyksiin kyselyssä ei ollut pakko vastata, joten kaikkiin avoimiin kysymyksiin en saanut jokaiselta vastausta. Koen, että sain kattavia vastauksia, vaikka en saanutkaan niin paljon vastauksia, mutta vastausten pienen määrän vuoksi vastauksia ei voida pitää täysin luotettavina. Henkilökunnan kyselyiden kysymykset oli tarkoitettu koskemaan vuosia 2020–2022 eli vastaus materiaali koskettaa kyseistä aikaväliä. Kyselyt liitteenä kohdassa (LIITE 1). Henkilökunnan kyselyssä oli kymmenen monivalintakysymystä, jotka koskivat suoraa varhaiskasvatuslain tavoitteita ja niiden toteutumista sekä kymmenen avointa kysymystä, jossa oli mahdollisuus tuoda paremmin esiin omia näkemyksiä ja näkökulmia. Kaikkiin avoimiin kysymyksiin en saanut jokaiselta vastaajalta vastausta. Vanhempien kyselyssä oli 12 monivalintakysymystä, joista 11 koski varhaiskasvatuslain tavoitteiden toteutumista. Lisäksi kyselyssä oli neljä avointa kysymystä, joihin vastauksia tuli 5–6 vastaajalta.

Vanhempien kyselyssä kymmenestä vastaajasta (3) vastasivat, että toiminta päiväkodissa vastaa varhaiskasvatuslain mukaisia tavoitteita. Vastauksia saivat myös kohdat ei laisinkaan sekä vastaa melko vähän.

6.1 varhaiskasvatuslain tavoitteiden toteutuminen

Seuraavaksi kyselyssä oli esitelty kaikki varhaiskasvatuslain kymmenen tavoitetta omina kysymyksinään ja niihin vastaajan oli tarkoitus arvioida tavoitteen toteutumista Jokilaakson vuoropäiväkodissa asteikolla 1-5. Arvostelu asteikko meni seuraavasti 1= ei laisinkaan 2= vastaa melko vähän 3= en osaa sanoa 4= vastaa melko hyvin 5= vastaa täysin. Ensimmäisenä varhaiskasvatuksen tavoitteena on edistää jokaisen lapsen iän ja

kehityksen mukaista kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä, terveyttä ja hyvinvointia. Tähän kysymykseen vastauksia tuli viisi. Suurin osa vastaajista oli sitä mieltä, että kyseinen tavoite toteutuu melko hyvin (2) tai en osaa sanoa (2) sekä yhden vastauksen sai myös kohta ei laisinkaan. Sama kysymys oli myös vanhempien kyselyssä ja siinä vastauksia tuli kymmenen. vanhemmista suurin osa (6) oli sitä mieltä, että toteutuu melko hyvin. Vastauksia saivat myös kohdat kaksi, kolme ja viisi.

Seuraavana kysymyksenä molemmissa kyselyissä oli varhaiskasvatuslain seuraava tavoite ja kuinka se toteutuu kyseisessä päiväkodissa. Seuraava tavoite on ”tukea lapsen oppimisen edellytyksiä ja edistää elinikäistä oppimista ja koulutuksellisen tasa-arvon toteuttamista”. Henkilökunnan vastauksia saatiin viisi. Henkilökunnan vastaukset hajaantuivat suuremmalle alueelle, mutta suurin osa (2) henkilökunnasta oli sitä mieltä, että tavoite toteutuu melko hyvin. Lähes yhtä paljon vastauksia saivat kuitenkin myös kohdat yksi, kaksi ja kolme kaikkiin vastauksia tuli (1). Vanhemmat olivat tavoitteen toteutumisesta positiivisempaa mieltä yhteensä kymmenestä vastaajasta (4) vastasivat, että tavoite toteutuu melko hyvin, (3) vastausta sai kohta toteutuu täysin ja (3) vastausta myös kohta en osaa sanoa.

Seuraavana tarkastelun alla olevana tavoitteena molemmissa kyselyissä oli varhaiskasvatuslain kolmas tavoite ”toteuttaa lapsen leikkiin, liikkumiseen, taiteisiin ja kulttuuriperintöön perustuvaa monipuolista pedagogista toimintaa ja mahdollistaa myönteiset oppimiskokemukset”. Tässä henkilökunta oli yksi mielispää viidestä vastaajasta (4) kertoi tavoitteen toteutuvan melko hyvin. Vanhempien mielipide oli hyvin samanlainen ja kymmenestä vastaajasta (6) kertoi tavoitteen toteutuvan melko hyvin ja (3) tavoitteen toteutuvan täysin.

Neljäs varhaiskasvatuksen tavoite ”varmistaa kehittävä, oppimista edistävä, terveellinen ja turvallinen varhaiskasvatusympäristö” oli jälleen vanhempien mielestä toteutunut paremmin kuin henkilökunnan mielestä. Henkilökunnasta viidestä vastaajasta (3) vastasivat en osaa sanoa ja (2), että tavoite toteutuu melko hyvin. Vanhemmilta vastauksia tuli kymmenen ja heistä (6) vastasivat tavoitteen toteutuvan melko hyvin, (2) toteutuvan täysin ja yhden vastauksen saivat myös kohdat yksi ja kolme.

Tavoitteen viisi kohdalla henkilökunnan puolella hajontaa oli paljon. Tavoite viisi koskee henkilöstön pysyvyyttä ja pysyvien vuorovaikutussuhteiden pitämistä. Viidestä vastaajasta (2) kertoi tavoitteen toteutuvan melko hyvin ja (1) vastauksen saivat kohdat yksi, kaksi ja kolme. Vanhempien kohdalla vastauksia tuli kymmenen. (5) vastaajista oli sitä mieltä, että tavoite toteutuu melko hyvin, (2) kertoi tavoitteen toteutuvan täysin, (1) vastasi en osaa sanoa ja (2) sanoi tavoitteen toteutuvan melko vähän.

Seuraavana tavoitteena on tarkastelussa tavoite ”antaa kaikille lapsille yhdenvertaiset mahdollisuudet varhaiskasvatukseen, edistää yhdenvertaisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa sekä antaa valmiuksia ymmärtää ja kunnioittaa yleistä kulttuuriperinnettä sekä kunkin kielellistä, kulttuurista, uskonnollista ja katsomuksellista taustaa”. Henkilökunnan viidestä vastaajasta suurin osa (3) oli sitä mieltä, että tavoite toteutuu melko hyvin. Vanhempien kyselyn kymmenestä vastaajasta (4) oli sitä mieltä, että tavoite toteutuu täysin ja (3) melko hyvin.

Seuraava tavoite ”tunnistaa lapsen yksilöllisen tuen tarve ja järjestää tarkoituksenmukaista tukea varhaiskasvatuksessa tarpeen ilmettyä tarvittaessa monialaisessa yhteistyössä” ja sen toteutuminen herätti runsaasti vastausten hajontaa molemmissa kyselyissä. Henkilökunnan mielestä tavoite on toteutunut huonommin kuin vanhempien mielestä. Vanhemmista suurin osa vastaajista oli sitä mieltä, että tavoite toteutuu melko hyvin tai täysin. Henkilökunnan kohdalla suurimman vastausprosentin sai kohta, toteutuu melko vähän. Eli tässä kysymyksessä selvityksen tulokset ovat vanhempien ja henkilökunnan kohdalla erilaisia.

Kysymyksen kahdeksan tavoitteen ”kehittää lapsen yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja, edistää lapsen toimimista vertaisryhmässä sekä ohjata eettisesti vastuulliseen ja kestävään toimintaan, toisten ihmisten kunnioittamiseen ja yhteiskunnan jäsenyyteen” toteutumisen tarkastelun kohdalla sama linja jatkuu eli vanhemmat kokevat tavoitteen paremmin toteutuneeksi. Tässä tavoitteessa kuitenkin molempien kohdalla vastaukset ovat todella selkeät (4) viidestä henkilökunnan vastaajasta on sitä mieltä, ettei osaa sanoa. Vanhempien kyselyn kymmenestä vastaajasta (7) on sitä mieltä, että toteutuu melko hyvin.

Yhdeksän tavoitteen "varmistaa lapsen mahdollisuus osallistua ja saada vaikuttaa itseään koskeviin asioihin" toteutumisen tarkastelussa henkilökunta sekä vanhemmat olivat pääosin samoilla linjoilla siitä, että tavoite toteutuu positiivisesti. Vanhemmista kymmenestä vastaajasta (4) vastasi toteutuu melko hyvin ja (2) toteutuu täysin. Henkilökunnan mielestä viidestä vastaajasta (2) vastasi toteutuu melko hyvin ja (2) en osaa sanoa.

Viimeisen varhaiskasvatuslain tavoitteen "toimia yhdessä lapsen sekä lapsen vanhemman tai muun huoltajan kanssa lapsen tasapainoisen kehityksen ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin parhaaksi sekä tukea lapsen vanhempaa tai muuta huoltajaa kasvatus-työssä" tarkastelun kohdalla vanhempien sekä henkilökunnan mielipiteet olivat samanlaisia. Molemmissa kyselyissä eniten vastauksia sai kohta, toteutuu melko hyvin.

6.2 Avoimet kysymykset

Avoimiin kysymyksiin tuli hieman vähemmän vastauksia kuin monivalintoihin. Näkökulma eron huomasi myös selkeästi näissä avoimissa kysymyksissä. Näkökulma eron vuoksi oli mielenkiintoista, että myös avoimiin kysymyksiin oli toteutettu henkilökunnalle ja vanhemmille samoja kysymyksiä. Vanhemman näkökulma on aina ulkopuolen näkökulma, joka perustuu omiin kokemuksiin ja oman lapsen kautta saatuihin havaintoihin. Työntekijän näkökulma on monipuolisempi siinä suhteessa, että hän tarkastelee koko organisaation näkökulmasta, mutta vastauksissa näkyi myös omia mielipiteitä. Työntekijällä voi olla myös mahdollisuus verrata asioita aikaisempaan tai aikaisempiin vuosiin ja tarkastella niitä siitä näkökulmasta. Osalla vanhemmista on tietysti myös sama mahdollisuus, jos hänellä on tai on ollut muita lapsia samassa päiväkodissa.

Jäin pohtimaan avointen kysymysten vastaus määrän riittävyttä. Vilkan mukaan laadullisen tutkimusmenetelmän ja sen aineiston keräämisen tavoite on sen sisällöllinen laajuus eikä vastausten määrä (Vilka, H. 2021). Tästä syystä tarkastelin asiaa siitä näkökulmasta, tulin kuitenkin tulokseen, että olisin toivonut monipuolisempia ja laajoja vastauksia kyseisiin kysymyksiin. Kuitenkin kaikki vastaukset ovat arvokkaita ja

muutamakin vastaus antaa näkökulmaa tilanteesta ja on jokaisen yksilön kokemus aiheesta eli siltä osin tieto on laadukasta.

6.3 Vastauksia henkilöstövajeesta ja koronasta

Päiväkodin johtajan kyselystä selvisi mitä korona rajoituksia kyseisessä päiväkodissa on mm. ollut vuonna 2020. Vastauksen mukaan yhteiset tapahtumat, kuten lauluhetket jäivät pois, aikuiset eivät syöneet lasten kanssa samoissa pöydissä, palaverit ja varhaiskasvatus keskustelut pidettiin TEAMS:in kautta, maskia tai visiiriä tuli käyttää sekä vuoropäiväkodin olohuoneessa vain käytiin ja kahvi tuli juoda erillään muista.

Sain muutamia vastauksia siihen mitä negatiivisia, ja mitä positiivisia vaikutuksia koronalla on ollut. Vanhempien mukaan pääsääntöisesti koronalla ei nähty olevan mitään positiivisia vaikutuksia. Yhden vanhemman mielestä kuitenkin silloin keskityttiin paremmin oleellisiin asioihin. Henkilökunnan vastaukset olivat kattavampia ja heidän näkökulmastaan oli pystytty laajemmin löytämään positiivisia vaikutuksia. Henkilökunnan vastauksissa oli paljon vastauksia siitä, että lapset ja henkilökunta pysyivät silloin paremmin terveenä, kun ohjeistus sairaan ja puolikuntoisen lapsen hoidosta oli tarkempaa. Käsienpesu nousi muutamassa vastauksessa ja niissä keuhuttiin, että käsienpesu tuli lapsille hyvin tutuksi ja lapset oppivat käsienpesun paremmin. Lisäksi vastauksissa esiintyi lapsen yksilöllinen kohtaaminen ja yksilöllinen tuki eli lapsia oli päiväkodissa niin vähän, että yksilöllinen kohtaaminen oli helpompaa ja syvempää. Henkilökunnan mukaan korona aika toi tullessaan positiivisena myös TEAMS:in käytön opettelun, joka mahdollisti palavereihin ja tapaamisiin osallistumisen omalta työpaikaltaan. Päiväkodissa oleva pienryhmätoiminta vakiintui enemmän käyttöön eli lapset jaettiin päivän aikana pienempiin ryhmiin esimerkiksi leikkimään, ulkoilemaan yms.

”Pedagogisia tavoitteita on hankala toteuttaa, jos lapsia on paikalla vain vähän. Pedagogisen toiminnan toteuttaminen on vaikeaa myös silloin, kun henkilökuntaa ei ole paikalla riittävästi. Miten toimitaan tiimiä, jos on sairaspoissaoloja ja tehdään työtä sijaisten kanssa. Lasten kehityksen tukeminen ja seuranta on hankalampaa, kun lapsi tai

vakituinen varhaiskasvatuksen työntekijät ovat pois päiväkodista. Lapsen vuorovaikutuksen kehittäminen vertaisryhmässä on vaikeaa, jos hän ei ole paikalla. Piti luoda uusia toimintamalleja, jotta saatiin pidettyä kiinni varhaiskasvatuslain vaatimuksista. Huoltajiin pidettiin yhteyttä Wilma viesteillä ja soittamalla. Kyseltiin perheiden kuulumisia. Lähetettiin kotiin tehtäviä, joita lapsi voi tehdä yhdessä vanhempiensa kanssa koronarajoitukset huomioon ottaen. Esim. erilaisia liikuntatehtäviä. Lapsi voi myös haastattelemalla selvittää asioita vanhemmiltaan, ystäviltään tms. ja samalla oppia itse uusia asioita. Annettiin vanhemmille vinkkejä tekemisestä yhdessä perheen kanssa esim. pelaamista, kirjojen lukemista ja askartelemista.”

Vanhempien kohdalla negatiivisia vaikutuksia löytyi enemmän positiivisiin verrattuna. Vanhempien mielestä negatiivista olivat karanteenit ja vaihtuva henkilökunta. Koronan alkaessa 2020 oli ohjeistus mahdollisuuksien mukaan pitää lapsi kotona ja tähän liittyen negatiivisena koettiin se, ettei lapsi päässyt päiväkotiin pitkään aikaan. Yhden vanhemman näkemyksen mukaan myös sairaan lapsen kohdalle asetetut varoajat olivat liian pitkiä. Henkilökunnan mukaan osalla lapsista koronan vuoksi tunneilmaisuus ja toisten tunteiden tunnistaminen on haastavaa, uskon tämän olevan lähtöisin maskien käytöstä aikuisilla. Korona teki heidän mielestään arjesta vaikeaa ja loi ilmaan paljon epävarmuutta. Epävarmuutta aiheutti muuttuva henkilökunta ja muuttuvat lapset. Myös toiminta saattoi muuttua äkillisesti, sillä vierailut ja esitykset jäivät pois toiminnasta esimerkiksi kirjastossa käynti. Toimintaa oli myös vaikeaa suunnitella eteenpäin.

Yksi henkilökunnan kyselyyn vastanneista kokee, että koronan myötä tukea tarvitsevien lasten määrä on kasvanut.

Viimeiset kysymykset koskivat mahdollista henkilökuntavajetta päiväkodissa. Henkilökunnan mukaan henkilökuntavaje ei ole aiheuttanut mitään positiivisia asioita paitsi TEAMS:in käytön harjoittelua. Henkilökunnan vaihtuvuus ja vähäisyys on näkynyt kuitenkin sillä tavalla, että henkilökunta työskentelee mahdollisuuksien mukaan monessa eri ryhmässä päivän aikana. Muutamassakin vastauksessa nousi esiin, että vakituinen henkilökunta on uupunutta ja väsynyttä vaihtuvien sijaisten ja

henkilökunnan puutteen vuoksi. Lasten kerrottiin myös reagoivan vaihtuvaan henkilökuntaan, joka näkyy lapsissa esimerkiksi levottomuutena. Tilanne vaikuttaa myös toiminnan suunnitteluun, sillä toimintaa on pitänyt henkilökunnan puuttumisen tai vaihtumisen vuoksi muokata äkillisesti. Henkilökunnan mukaan tilannetta saataisiin paremmaksi nostamalla alan palkkoja, mahdollistamalla jokaiselle työntekijälle riittävä ja monipuolinen koulutus sekä palkata päiväkotiin pitkäaikaisia sijaisia, jotka olisivat lapsille ja työntekijöille tuttuja. Myös työterveyteen panostamista kannatettiin.

” Mahdollisimman monelle olisi mahdollistettava riittävä ja monipuolinen koulutus tehtävään kuin tehtävään, jokaisen työntekijän oireilut vakavasti ja tosissaan ottava/tutkiva ja työkykyä edistävä tai vähintään ylläpitävä työterveyshuolto tulisi jokaisen työnantajan turvata työntekijän mahdollisista perus- ja pitkäaikaissairauksista riippumatta. Ja koronajan hyväksi havaitut, jopa hyväksi todistetut rajoitukset olisi hyvä palauttaa käytäntöön. Näin saataisiin henkilökunta pysymään terveempänä ja työkykyisenä, eikä resurssipulaa tarvitsisi kärsiä.”

Vanhempien kyselyssä vanhemmat saivat kertoa millaisena kokevat henkilökunnan määrän päiväkodissa ja vastauksia tuli yhteensä kymmeneltä vanhemmalta. Puolet vastaajista kertoi kokevansa henkilökunnan määrän vaihtuvana ja loput vastaukset jakautuvat tasaisesti riittävän ja riittämättömän puolelle eli hajontaa vastauksissa oli runsaasti.

Vanhempien mielestä henkilökunnan vaihtuvuus tai vähäisyys on vaikuttanut varhaiskasvatuksen laatuun. Vanhempien kokemuksen mukaan on erilaista, kun vakituinen henkilökunta on töissä. Kuitenkin vaihtuva henkilökunta on toiminut hyvin yhteisten linjauksen ja sääntöjen mukaan, jolloin yhtenäisyys on tietyllä tapaa säilynyt. Kyselyssä tuli esiin myös, että on haastavaa hahmottaa työntekijöiden rooleja runsaan vaihtuvuuden takia esimerkiksi, onko uusi työntekijä pysyvämpi, keikkalainen vai opiskelija. Osa vanhemmista koki, että työntekijöillä on liian kiire lasten kanssa silloin, kun heitä on liian vähän. Myös vanhemmalle tuleva palaute päivän kulusta lasta hakiessa on kärsinyt eikä välillä kukaan paikalla olevista työntekijöistä ole osannut kommentoida lapsen päivästä, kertoo yksi vanhempi.

6.4 Yhteenveto vastauksista

Yhteenvetona varhaiskasvatuslain tavoitteista ja niiden toteutumisesta vanhemmat olivat pääosin sitä mieltä, että tavoitteet ovat toteutuneet paremmin. Vanhempien vastaukset kyselyihin olivat pääosin myös samaa mieltä, kun taas henkilökunnan muuttamissa vastauksissa oli runsastakin hajontaa. Monivalintoihin tuli enemmän vastauksia kuin avoimiin kysymyksiin ja avoimien kysymysten vastaukset olivat osittain yksipuolisia ja lyhyitä. Sain kuitenkin vastauksia kaikkiin kysymyksiini. Laadullisen tutkimusmenetelmän mukaan myös pienempää määrää vastauksia voidaan pitää arvokkaana ja luotettavana varsinkin, jos ne pohjautuvat ja niiden on tarkoitus pohjautua ihmisten omiin kokemuksiin ja näkemyksiin (Vilkka, H. 2021). Kuitenkaan vastauksia ei voida pitää koko päiväkodin yhteisenä näkökulmana, koska vastauksia ei tullut jokaiselta.

Koko opinnäytetyössä toteutettava selvitys pohjautuu varhaiskasvatuslain tavoitteisiin ja laadukasta varhaiskasvatusta ja sen toteutumista mitataan selvityksessä varhaiskasvatuslain tavoitteiden toteutumisella. Eli on oleellista, että kyselyssä käydään läpi varhaiskasvatuslain tavoitteet ja jokaisen toteutuminen yksi kerrallaan vanhempien sekä huoltajien näkökulmasta. Sain oleellista tietoa mitkä tavoitteet toteutuvat ja minkä toteutumisessa on haasteita. Tavoite pysyvien vuorovaikutussuhteiden osalta oli sellainen, josta osa vanhemmista ja työntekijöistä oli sitä mieltä, ettei tavoite toteudu täysin, joka vastaa myös avointen kysymysten vastauksia. Vanhempien mielestä muut tavoitteet toteutuvat pääosin hyvin. Henkilökunnan kyselyssä esiin nousi myös tavoite lapsen edun toteutumisesta, joka huomioitiin myös avointen kysymysten vastauksissa.

Tutkimuskysymys *Onko laadukasta varhaiskasvatusta pystytty toteuttamaan koronasta/henkilökuntavajeesta huolimatta?* oli tarkastelun kohteena enemmän monivalinnoissa, kun toteutumista mitattiin varhaiskasvatuslain tavoitteiden toteutumisella. Avoimissa kysymyksissä sain kuitenkin myös tarkentavaa tietoa, joka vastasi kyseiseen tutkimuskysymykseen. Monivalintojen perusteella laadukasta varhaiskasvatusta on pystytty toteuttamaan melko hyvin koronasta ja henkilökuntavajeesta huolimatta. Toki yksittäistä hajontaa kyselyssä esiintyi eli muutamassa kohdassa yksittäinen tai yksittäiset vastaajat olivat sitä mieltä, että jotkin tavoitteet eivät toteudu lainkaan

kuitenkaan se ei muuta yleiskuvaa tuloksista. Avoimet kysymykset avasivat aihetta osittain enemmän. Niiden mukaan useammankin vastauksen kohdalla korona sekä henkilökuntavaje ovat vaikeuttaneet varhaiskasvatuksen toteutusta. Eli monivalinnat ja avoimet kysymykset eivät aja täysin samaa linjaa, vaikka samoja asioita ja näkökulmia niissä esiintyykin. Monivalinnat antavat kuitenkin positiivisemmän kuvan tilanteesta, joka toisaalta tarkoittaa, että varhaiskasvatuslain tavoitteiden toteuttaminen on ollut haastavaa muttei mahdotonta näistä haasteista huolimatta.

Tutkimuskysymys *millaisia vaikutuksia tai muutoksia on jouduttu tekemään koronan/henkilökuntavajeen vuoksi?* oli tarkastelun kohteena avoimissa kysymyksissä ja sieltä tulikin suoraa vastauksia kyseiseen tutkimuskysymykseen. On selvää, että koronalla ja henkilökuntavajeella on ollut vaikutuksia arkeen sekä muutoksia on jouduttu tekemään ja myös kyselyn vastaukset kertovat niin. Vastausten perusteella ainakin toimintaa on jouduttu muokkaamaan äkillisesti, osa lapsista on ollut pitkään pois päiväkodista ja käsienpesu tuli hyvin tutuksi kaikille lapsille. Eli suurin osa normaalista arjesta ja rutiineista muuttui, kun paikalla oli vaihtuvasti vain vähän lapsia ja henkilökuntaa eikä esimerkiksi vierailuja ja tai retkiä pystytty toteuttamaan suunnitellusti. Kuitenkin myös positiivisia muutoksia tuli, kun vanhempien osallisuus ja osallistaminen kasvoi, pienryhmä toiminta vakiintui ja TEAMS:in käyttö tuli tutuksi.

7 OMAN OPPIMISEN ARVIOINTI

Aloitin opinnäytetyön tekemisen aiheen pohtimisella jo syksyllä 2021. Kuitenkin aiheen sain valittua vasta keväällä 2022 ja kevään aikana löysin itselleni ja opinnäytetyölleni tilaajan eli Jokilaakson vuoropäiväkodin. Kesällä etenin opinnäytetyöni teoriaosuudessa jonkun verran, mutta aloitin kokopäivätyön varhaiskasvatuksen opettajana elokuussa 2022, jolloin opinnäytetyön tekeminen jäi osittain tauolle. Nyt keväällä 2023 tein opinnäytetyöni teorian valmiiksi ja toteutin kyselyn Jokilaakson vuoropäiväkotiin maaliskuussa 2023. Nyt toukokuussa 2023 sain opinnäytetyöni valmiiksi. Opinnäytetyötä aloittaessani huomasin, ettei koronasta ja varhaiskasvatuksesta löytynyt oikeastaan mitään tutkittua tietoa. Aihe oli myös enemmän ajankohtainen

opinnäytetyötä aloittaessani kuin nyt, mutta kuitenkin edelleen täysin toteutettavissa oleva. Aikataulu koki siis muutoksia prosessin aikana ja loppua kohden tuntui tulevan kiire.

Opinnäytetyön tekeminen sujui hyvin ja onneksi aikaa oli ylimääräistä, sillä koko päivätöön aloittaminen kesken prosessin hidasti työskentelyä. Kuitenkin alun perin olisin toivonut saavani työn valmiiksi jo joulukuussa 2022.

Opinnäytetyötä tekiessäni pääsin hyödyntämään koulussa opiskeltua teoriaa varhaiskasvatuksesta ja tutkimuksen teosta. Sain hyödyntää omaa osaamistani, jota olen kerännyt varhaiskasvatuksen kentältä harjoitteluissa sekä työssäni varhaiskasvatuksen opettajana. Koen, että käytännön kokemuksesta varhaiskasvatuksen kentältä oli paljon hyötyä työntekemiseen ja asioiden ymmärtämiseen liittyen. Olen oppinut lisää tutkimuksen tekemisestä ja harjoittelut ensimmäistä kertaa laadullisen tutkimuksen tekemistä. Teoriaosuutta tekiessäni tutustuin laajasti varhaiskasvatuksesta kertoviin kirjoihin ja julkaisuihin. Pääsin syventymään enemmän varhaiskasvatuslakiin ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin. Opinnäytetyön tekeminen vuoropäiväkodin näkökulmasta oli myös itselle opettavaa, sillä pääsin syventymään vuoropäiväkodin tavoitteisiin ja varhaiskasvatuksen toteuttamiseen vuoropäiväkodissa. Itselle vuoropäiväkoti ja sen käytännöt eivät olleet niin tuttuja ennen opinnäytetyön tekemistä.

Koen, että olen opinnäytetyön myötä sekä opinnäytetyön aikana kasvanut ammatillisesti ja olen nyt entistä valmiimpi varhaiskasvatuksen alan töihin varhaiskasvatuksen opettajana, sillä pystyn hyödyntämään oppimaani tietoa työssäni.

LÄHTEET

AVI, Opetushallitus. (2021). Varhaiskasvatus toimintakaudella 2020-2021. <https://avi.fi/documents/25266232/52069681/Raportti-varhaiskasvatus-vk22-23-FI.pdf/62716b21-6a9b-73b1-de60-2bb1d406b064/Raportti-varhaiskasvatus-vk22-23-FI.pdf?t=1625817151398>

Kanila, K. (2019). Varhaiskasvatuksen toimintakulttuuri muuttuu. Lastentarhanopettajaliitto. https://www.vol.fi/uploads/2019/01/62b0f739-pedagogiikan-aika-3painos_nayttis3.pdf

Kivimäki, S. (15.03.2021). Ei pelkkää pepun pyyhkimistä – pienten lasten pedagogiikka on tärkeä osa varhaiskasvatusta. Super. <https://www.super-lehti.fi/tyoelama/ammattissa/ei-pelkkaa-pepunpyyhkimista-pienten-lasten-pedagogiikka-on-tarkea-osa-varhaiskasvatusta/>

Kymäläinen, S. (12.10.2021). Varhaiskasvatuksen työvoimapula syvenee – opettaja: ”Kuka tätä työtä tekisi, jos minä kävelen ulos päiväkodista? Yle. <https://yle.fi/a/3-12129267>

Liedon kaupunki. (2022). Liedon varhaiskasvatussuunnitelma. <file:///Users/Alina/Downloads/Liedon-varhaiskasvatussuunnitelma-2022.pdf>

OAJ. (2022). Varhaiskasvatuksen opettaja: Jokainen euro varhaiskasvatukseen on sijoitus tulevaisuuteen. <https://www.oaj.fi/ajankohtaista/uutiset-ja-tiedotteet/2022/varhaiskasvatuksen-opettaja-tehdaan-tulevaisuuksia/>

OAJ. (n.d). Varhaiskasvatus. Haettu 4.6.2022 osoitteesta <https://www.oaj.fi/politiikka/suomalainen-kasvatus-ja-koulutusjarjestelma/varhaiskasvatus/>

Opetushallitus. (2014). Esiopetus suunnitelman perusteet. <https://eperusteet.opinto-polku.fi/#/fi/esiopetus/419551/tekstikappale/692843>

Opetushallitus. (2018). Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet. https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/varhaiskasvatussuunnitelman_perusteet.pdf

Opetushallitus. (n.d). Mitä on varhaiskasvatus? Haettu 24.02.2022 osoitteesta <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/mita-varhaiskasvatus>

Opetushallitus. (n.d). Varhaiskasvatus. Haettu 30.4.2022 osoitteesta <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/varhaiskasvatus>

Opetushallitus. (n.d). Vuorohoito. Haettu 30.4.2022 osoitteesta <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/vuorohoito#anchor-vuorohoito-varhaiskasvatuksen-toimintaymparistona>

Pekkonen, J, Salmela, J. (29.01.2022). THL varmisti päivälleen kaksi vuotta sitten Suomen ensimmäinen ”Wuhan-koronaviruksen”, joka ei muuttanut ”huolen tilaa” – Näin siitä kerrottiin. HS. <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000008574908.html>

Peltoperä, K. (2019). Pedagogiikan toteuttaminen vuorohoidossa. Opetushallitus. https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/peltopera_oph_videoluento2.pdf

Salonen, E. (2019). Pienet lapset varhaiskasvatuksen vuorohoidossa: Epätyypillisten varhaiskasvatusaikojen merkitys kuulumien neuvottelulle ja rakentumiselle. Jyväskylän yliopisto. <https://jyx.jyu.fi/handle/123456789/71224>

Sannikka, M. (23.11.2021). Lapsia pitää hoitaa, ei säilöä. Yle. <https://yle.fi/a/3-12199889>

Siippanen, A. (n.d). Laadukas varhaiskasvatus vuorohoidossa. https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/oph_laadukas-vuorohoito_anna-siippainen.pdf

Tehy. (n.d). Henkilöstömitoitus varhaiskasvatuksessa. Haettu 4.6.2022 osoitteesta <https://www.tehy.fi/fi/tyoelamaopas/tyosuojelu/henkilostomitoitus-varhaiskasvatuksessa>

Tuhatplus. (n.d). 1000+ valtakunnallinen monimuotokoulutus varhaiskasvatuksen opettajaksi. <https://tuhatplus.fi>

Valtioneuvosto. (2020). Hallitus on todennut yhteistoiminnassa tasavallan presidentin kanssa Suomen olevan poikkeusoloissa koronavirustilanteen vuoksi. <https://valtioneuvosto.fi/-/10616/hallitus-totesi-suomen-olevan-poikkeusoloissa-koronavirustilanteen-vuoksi>

Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta 753/2018. Haettu 30.4.2022 osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/20180753>

Varhaiskasvatuslaki 540/2018. Haettu 24.02.2022 osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/20180540#Pidm45949344700064>

Vilkkä, H. (2021). Tutki ja kehitä 5. painos. PS-kustannus. <https://www.elibrary.com/>

Koronan ja henkilökunnan määrän vaikutukset Jokilaakson vuoropäiväkodissa

Nämä alla olevat kysymykset tarkoitettu vain Jokilaakson vuoropäiväkodin johtajalle Tuijalle.

Mitä koronarajoituksia päiväkodissanne oli vuonna 2020?

Pitkä vastausteksti

Onko jotakin niistä käytössä vielä?

Pitkä vastausteksti

Koetko, että yksikössänne on ollut puutetta henkilökunnasta vuosina 2020-2022?

Pitkä vastausteksti

Pitkä vastausteksti

Onko jotakin niistä käytössä vielä?

Pitkä vastausteksti

Koetko, että yksikössänne on ollut puutetta henkilökunnasta vuosina 2020-2022?

Pitkä vastausteksti

Onko kelpoisuuden omaavan henkilökunnan palkkaaminen onnistunut helposti?

Pitkä vastausteksti

Henkilökunnan kyselylomake

Jokilaakson päiväkodin henkilökunnan kyselylomake.

Kysely koskee Jokilaakson päiväkotiin toteutettavaa opinnäytetyötä "Koronan ja henkilökunnan määrän vaikutukset laadukkaaseen varhaiskasvatukseen Jokilaakson vuoropäiväkodissa".

Kyselyyn vastaaminen vie n. 5-15min. Iso kiitos ajastanne! :)

⋮

Koetko, että toiminta päiväkodissanne vastaa varhaiskasvatuslain tavoitteita?

(1= ei laisinkaan 2= vastaa melko vähän 3= en osaa sanoa 4= vastaa melko hyvin 5= vastaa täysin)

	1	2	3	4	5	
ei laisinkaan	☐	☐	☐	☐	☐	vastaa täysin

Arvioidaan tavoitteiden toteutumista: Arvoi alla olevien tavoitteiden toteutumista yksikössänne asteikolla 1-5.

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on "edistää jokaisen lapsen iän ja kehityksen mukaista kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä, terveyttä ja hyvinvointia".

	1	2	3	4	5	
Tavoite ei ole toteutunut ollenkaan	☐	☐	☐	☐	☐	Tavoite on toteutunut täysin

⋮

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on "tukea lapsen oppimisen edellytyksiä ja edistää elinikäistä oppimista ja koulutuksellisen tasa-arvon toteuttamista".

	1	2	3	4	5	
Tavoite ei ole toteutunut ollenkaan	☐	☐	☐	☐	☐	Tavoite on toteutunut täysin

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on "toteuttaa lapsen leikkiin, liikkumiseen, taiteisiin ja kulttuuriperintöön perustuvaa monipuolista pedagogista toimintaa ja mahdollistaa myönteiset oppimiskokemukset".

Tavoite ei ole toteutunut ollenkaan 1 2 3 4 5 Tavoite on toteutunut täysin

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on "varmistaa kehittävä, oppimista edistävä, terveellinen ja turvallinen varhaiskasvatusympäristö".

Tavoite ei ole toteutunut ollenkaan 1 2 3 4 5 Tavoite on toteutunut täysin

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on "turvata lasta kunnioittava toimintatapa ja mahdollisimman pysyvät vuorovaikutussuhteet lasten ja varhaiskasvatushenkilöstön välillä".

Tavoite ei ole toteutunut ollenkaan 1 2 3 4 5 Tavoite on toteutunut täysin

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on "antaa kaikille lapsille yhdenvertaiset mahdollisuudet varhaiskasvatukseen, edistää yhdenvertaisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa sekä antaa valmiuksia ymmärtää ja kunnioittaa yleistä kulttuuriperinnettä sekä kunkin kielellistä, kulttuurista, uskonnollista ja katsomuksellista taustaa".

Tavoite ei ole toteutunut ollenkaan 1 2 3 4 5 Tavoite on toteutunut täysin

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on "tunnistaa lapsen yksilöllisen tuen tarve ja järjestää tarkoituksenmukaista tukea varhaiskasvatuksessa tarpeen ilmettyä tarvittaessa monialaisessa yhteistyössä".

1 2 3 4 5

Tavoite ei ole toteutunut ollenkaan Tavoite on toteutunut täysin

⋮

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on "kehittää lapsen yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja, edistää lapsen toimimista vertaisryhmässä sekä ohjata eettisesti vastuulliseen ja kestävään toimintaan, toisten ihmisten kunnioittamiseen ja yhteiskunnan jäsenyyteen".

1 2 3 4 5

Tavoite ei ole toteutunut ollenkaan Tavoite on toteutunut täysin

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on "varmistaa lapsen mahdollisuus osallistua ja saada vaikuttaa itseään koskeviin asioihin".

1 2 3 4 5

Tavoite ei ole toteutunut ollenkaan Tavoite on toteutunut täysin

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on "toimia yhdessä lapsen sekä lapsen vanhemman tai muun huoltajan kanssa lapsen tasapainoisen kehityksen ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin parhaaksi sekä tukea lapsen vanhempaa tai muuta huoltajaa kasvatustyössä".

1 2 3 4 5

Tavoite ei ole toteutunut ollenkaan Tavoite on toteutunut täysin

Mitä positiivisia vaikutuksia koronarajoituksilla on ollut silloin varhaiskasvatuksessa olleisiin lapsiin?

Pitkä vastausteksti

Mitä negatiivisia vaikutuksia koronarajoituksilla on ollut silloin varhaiskasvatuksessa olleisiin lapsiin?

Pitkä vastausteksti

Miten koet, että korona on vaikuttanut juuri teidän päiväkodissänne?

Pitkä vastausteksti

Mitä positiivista/positiivisia toimintamalleja korona-aika toi mukanaan?

Pitkä vastausteksti

Miten korona on vaikuttanut varhaiskasvatuslain tavoitteiden toteutumiseen?

Pitkä vastausteksti

Mitä positiivista/positiivisia toimintamalleja mahdollinen henkilökunnan puute on tuonut mukanaan?

Pitkä vastausteksti

Miten koet, että mahdollinen henkilökunnan puute on vaikuttanut juuri teidän yksikössänne?

Pitkä vastausteksti

...

Miten mahdollinen henkilökunnan puute on vaikuttanut varhaiskasvatuslain tavoitteiden toteutumiseen?

Pitkä vastausteksti

Mitä erilaisia muutoksia tulisi tehdä, jotta resurssipulan tilannetta saataisiin paremmaksi?

Pitkä vastausteksti

Muuta aiheeseen liittyvää kommentoitavaa? :)

Lyhyt vastausteksti

Koronan ja henkilökunnan määrän vaikutukset varhaiskasvatukseen

Moikka!

Tämä kysely on tarkoitettu teille huoltajille, joiden lapsi on varhaiskasvatuksessa Jokilaakson vuoropäiväkodissa. Kyselyyn vastaaminen vie noin 5-10 minuuttia.

Olen viimeisen vuoden sosionomiopiskelija Satakunnan ammattikorkeakoulusta ja teen opinnäytetyötä, jonka aiheena on koronan ja henkilökunnan määrän vaikutukset Jokilaakson vuoropäiväkodissa. Tarkastelen opinnäytetyössäni varhaiskasvatuslain tavoitteiden toteutumista näistä näkökulmista.

Tavoitteiden toteutumista seuraamalla pystytään tarkastelemaan onko laadukasta varhaiskasvatusta pystytty toteuttamaan.

Tämä kysely koskee teitä vanhempia ja teidän sekä lapsenne näkökulmaa varhaiskasvatuksen arjesta. Tarkoituksena on saada selville teidän kokemustenne perusteella miten hyvin tavoitteiden toteuttamisessa on onnistuttu. Lisäksi näkökulmaa kerätään myös työntekijöiltä ja päiväkodin johtajalta.

Kysely on avoinna 03.04.2023 asti, joten vastaattehan kyselyyn siihen mennessä. Kiitos avustanne! :)

Arvioidaan tavoitteiden toteutumista: Arvoi alla olevien tavoitteiden toteutumista yksikössänne asteikolla 1-5.

Varhaiskasvatuksessa tavoitteena on "edistää jokaisen lapsen iän ja kehityksen mukaista kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä, terveyttä ja hyvinvointia".

1 2 3 4 5

Tavoite ei ole toteutunut ollenkaan Tavoite on toteutunut täysin

Varhaiskasvatuksessa tavoitteena on "tukea lapsen oppimisen edellytyksiä ja edistää elinikäistä oppimista ja koulutuksellisen tasa-arvon toteuttamista".

1 2 3 4 5

Tavoite ei ole toteutunut ollenkaan Tavoite on toteutunut täysin

Varhaiskasvatuksessa tavoitteena on "toteuttaa lapsen leikkiin, liikkumiseen, taiteisiin ja kulttuuriperintöön perustuvaa monipuolista pedagogista toimintaa ja mahdollistaa myönteiset oppimiskokemukset".

1 2 3 4 5

Tavoite ei ole toteutunut ollenkaan

Tavoite on toteutunut täysin

Varhaiskasvatuksessa tavoitteena on "varmistaa kehittävä, oppimista edistävä, terveellinen ja turvallinen varhaiskasvatusympäristö".

1 2 3 4 5

Tavoite ei ole toteutunut ollenkaan

Tavoite on toteutunut täysin

Varhaiskasvatuksessa tavoitteena on "turvata lasta kunnioittava toimintatapa ja mahdollisimman pysyvät vuorovaikutussuhteet lasten ja varhaiskasvatushenkilöstön välillä".

1 2 3 4 5

Tavoite ei ole toteutunut ollenkaan

Tavoite on toteutunut täysin

...

Varhaiskasvatuksessa tavoitteena on "antaa kaikille lapsille yhdenvertaiset mahdollisuudet varhaiskasvatukseen, edistää yhdenvertaisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa sekä antaa valmiuksia ymmärtää ja kunnioittaa yleistä kulttuuriperinnettä sekä kunkin kielellistä, kulttuurista, uskonnollista ja katsomuksellista taustaa".

1 2 3 4 5

Tavoite ei ole toteutunut ollenkaan

Tavoite on toteutunut täysin

Varhaiskasvatuksessa tavoitteena on "tunnistaa lapsen yksilöllisen tuen tarve ja järjestää tarkoituksenmukaista tukea varhaiskasvatuksessa tarpeen ilmettyä tarvittaessa monialaisessa yhteistyössä".

1 2 3 4 5
Tavoite ei ole toteutunut ollenkaan Tavoite on toteutunut täysin

...

Varhaiskasvatuksessa tavoitteena on "kehittää lapsen yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja, edistää lapsen toimimista vertaisryhmässä sekä ohjata eettisesti vastuulliseen ja kestävään toimintaan, toisten ihmisten kunnioittamiseen ja yhteiskunnan jäsenyyteen".

1 2 3 4 5
Tavoite ei ole toteutunut ollenkaan Tavoite on toteutunut täysin

Varhaiskasvatuksessa tavoitteena on "varmistaa lapsen mahdollisuus osallistua ja saada vaikuttaa itseään koskeviin asioihin".

1 2 3 4 5
Tavoite ei ole toteutunut ollenkaan Tavoite on toteutunut täysin

...

Varhaiskasvatuksessa tavoitteena on "toimia yhdessä lapsen sekä lapsen vanhemman tai muun huoltajan kanssa lapsen tasapainoisen kehityksen ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin parhaaksi sekä tukea lapsen vanhempaa tai muuta huoltajaa kasvatustyössä".

1 2 3 4 5
Tavoite ei ole toteutunut ollenkaan Tavoite on toteutunut täysin

Jos lapsesi on ollut varhaiskasvatuksessa koronarajoitusten aikana:

Koetko, että koronalla oli jotakin positiivisia vaikutuksia varhaiskasvatuksen laatuun?

Pitkä vastausteksti

Jos lapsesi on ollut varhaiskasvatuksessa koronarajoitusten aikana:

Koetko, että koronalla oli jotakin negatiivisia vaikutuksia varhaiskasvatuksen laatuun?

Pitkä vastausteksti

Millaisena koet henkilökunnan määrän päiväkodissanne?

- Riittävä
- Melko riittävä
- Vaihtuvana
- Vähäisenä
- Riittämättömänä

Jos vastasit edelliseen vaihtuvana, vähäisenä tai riittämättömänä:

Koetko, että henkilökunnan vaihtuvuus tai vähäisyys on vaikuttanut varhaiskasvatuksen laatuun?

Pitkä vastausteksti

Muuta aiheeseen liityvää kommentoitavaa? :)

Pitkä vastausteksti